

**Malý zpravodaj
dolnobenešovské
farnosti**

NEDĚLNÍČEK

AŽ V ROCE 2024 VŠECHNO FUNGUJE

Leden 2024 (13. ročník)

Požehnání nového mariánského ornátu – daru břimovanců

První mše svatá v novém ornátu

SLŮVKO FARÁŘE

Novoroční přání:

Milí farníci,

rád bych vám popřál do tohoto kalendářního roku formou titulní fotografie, která je na první straně obálky našeho farního zpravodaje. Tak tedy:

- Asi si řeknete, že by ta fotka mohla být trochu kvalitnější, když už je na titulní straně Nedělníčku. Máte pravdu. Tak vám přeji, ať i váš život směřuje v tomto roce k větší kvalitě, než se na první pohled jeví.
- Muž na žebříku stoupá vzhůru, aby dosáhl zamýšleného cíle – vyměnit vadné žárovky za nové. Cíl není z fotografie zřejmý, ale ten muž cíl zná. Tak vám přeji, ať i vaše nitro stoupá vzhůru a nemusíte to kolem sebe halasně vykřikovat, protože vy znáte směr a cíl a Ten, kdo dává růst, má rád věci skryté.
- Ta věc v pravé ruce muže je ometač pavučin. Ne vždycky vidíme každou pavučinu ve svém okolí nebo pověstný trám ve svém oku, ale když se rozsvítí, zahlédnou tyto věci i lidé kolem nás. Proto je potřeba omést nepořádek. Přeji vám, ať nezapomenete „ometat“ nečistotu chyb a hříchů na tom správném místě, abyste měli v sobě světlo.
- Na fotografii nejsou vidět dva muži, kteří jistili žebřík, který stál na položených deskách na kostelních lavicích. Přeji vám, abyste děkovali za lidi, kteří vás podpírají, jsou vám nablízku (byť nejsou dokonalí) a abyste nežili v hloupém postoji pýchy, že na všechno stačíte sami.

Bůh vám žehnej.

PKF

VÝROČNÍ STATISTIKA FARNOSTI – 2023

Pastorační:

Udělena svátost křtu – 13 osob (11 dětí do 6 let, 2 děti nad 6 let)

První svaté přijímání – 16 dětí v DB + 8 dětí v Zábřehu. Celkem 24 osob

Podaných sv. přijímání – cca 20.000 (z toho Zábřeh cca 1600)

Uzavřeno církevních sňatků – 5 (5 klasických sňatků dvou svobodných katolíků)

Svátost pomazání nemocných – hromadně při mši svaté v ZÁ-28, DB-47; individuálně při návštěvách nemocných a při zaopatřování cca 20

Svátost biřmování přijalo v kostele sv. Martina 10 biřmovanců z farnosti + 1 biřmovanec přespólní

Církevní pohřby (**má na něj právo pokřtěný katolík**) – celkem 36. Z toho 14 uložení do hrobu, 22 zpopelnění; 16 mužů, 20 žen; 29 z DB, 7 ze ZÁ.

Hrubá ekonomická:

Celkem příjmy farnosti	1.018.869,-
Celkem výdaje farnosti	888.621,-

Za správnost vyhotovení PKF

ASTROLOGIE A KŘESŤANSTVÍ (odpověď na otázku) ***Je pro křesťana astrologie zcela nepřijatelná?***

Stručná odpověď zní: Ano. Chce-li být křesťan koherentní svému vyznání, neměl by přikládat víru astrologii a potažmo horoskopům, založeným na znameních zvěrokruhu.

Proroctví Izajáše o pádu Babylonu dokazuje, že stejně tak jako každé věštění a magie se Hospodinu přičítá i určování osudu člověka z hvězd: „Postav se tu se svým zaklínáním, se spoustou svých kouzel, jimiž se od mládí zaměstnáváš! Snad budeš mít úspěch, snad naženeš strachu... Jen ať se postaví a zachrání tě ti, kdo pozorují nebesa, kdo zírají na hvězdy, kdo při novoluní uvádějí ve známost, co by tě mohlo potkat. Hle, jsou jako sláma... Každý z nich na svých cestách bloudí, nespasí tě nikdo.“ (Is 47, 12–13.15; srov. také výmluvný příběh v Dan 4).

Proti víře v astrologii se vyslovili velmi jasně někteří církevní otcové (Justin mučedník, Basil, Jan Zlatoústý, Augustin, Atanáš, Ambrož, Metoděj Olympský aj.). Nezapomeňme, že to byli vesměs i velcí vzdělanci své doby. Žili v prostředí, které astrologii přikládalo velkou váhu, a věděli toho o ní asi více než my. Přesto se od ní důrazně distancují, ukazující neslučitelnost astrologie s teologií a s křesťanskou antropologií. Podívejme se na několik jejich zásadních argumentů:

Nejzávažnější námitkou je, že víra v osud (fatalismus) je v rozporu s křesťanským pohledem na člověka. Podle křesťanství byl člověk stvořen

Bohem, je povolán k tomu, aby se po celý život připodobňoval k jeho obrazu a stával se mu tak podobný v lásce. I když člověk nemůže ovlivnit všechny okolnosti svého života, je obdařen svobodnou vůlí a uprostřed všeho, co jej částečně určuje, se může rozhodovat pro dobro nebo pro zlo. Jeho velké i malé volby jej postupně utvářejí, tak jako zčásti ovlivňují a utvářejí i jeho okolí. Proto také člověk nese za svoje volby a skutky zodpovědnost (v Krédu vyznáváme, že bude souzen). Pokud by za jeho charakter i osudy byly zodpovědné hvězdy, popřeli bychom svobodnou vůlí člověka a s ní velice zásadní rozměr lidství.

Svatý Augustin nazývá předpovídání osudu člověka podle dnu narození, „škodlivou a nakažlivou pověrou“. K tomu předkládá k úvaze jeden příklad z Bible, tolik rozdílné povahy a osudy dvojčat Esaua a Jáko. Říká k tomu: jistěže se v narození o nějaký okamžik liší i dvojčata, a u hvězd to může znamenat nějaký posun v konstelacích. Ten posun je však pro astrology ze země neznatelný, tudíž jejich předpovědi nutně chybné. A pokud se někomu stane, že se mu předpověď vyplní, (podobně jako ve spiritismu) jde o vliv padlých andělů, démonů. Ti pak kteří zasahují do životů lidí, kteří se pověře otevřou, aby je utvrdili na cestě od důvěry v Prozřetelnost Boží k pověře. Proto Augustin vyzývá křesťany, aby ji důrazně odmítali a vyhýbali se jí jako všem způsobům věštění, jež jsou z hlediska křesťanské víry nevěrou a zahrávání si s klamem (*De doctrina christiana*, II, 21-23)

Otcové se shodují na tom, že víra v Krista jakožto Pána znamená absolutní novost, před níž musí ustoupit všechen fatalismus, magie a jiné pokusy pohanů, jak pochopit a ovládnout běh věcí. Sv. Ignác z Antiochie vyjadřuje tuto pravdu právě na příběhu mudrců z východu, kteří se nechali hvězdou dovést až ke kolébce Spasitele (Mt 2,2). Tradice Církve tuto příhodu nazvala Zjevením Páně, zdůrazňujíc skutečnost, že mudrci z východu se před dítětem betlémským poklonili a vzdali mu úctu náležící králi; jinými slovy, uznali jeho panství, jak píše sv. Ignác z Antiochie:

„Jak jej poznal svět? Hvězda zazářila na nebesích nad všechny hvězdy a její světlo bylo nevýslovné a všichni žasli nad její novostí a všechny ostatní hvězdy i slunce a měsíc této hvězdě ustoupily a ona rozlévala své světlo na všechno. A divili se, odkud ta novost, jim tak neobvyklá. Odtud se rozpadla všechna magie a zrušila pouta špatnosti. Nevědomost je rozptýlena, staré království zrušeno... (List Efesanům XIX, 2-3.)

Může porozumění cestám jednotlivých znamení zvěrokruhu přispět k porozumění sobě samému, svým silným i slabým stránkám?

Všimněme si, že současná psychologie vypracovala na základě důkladných výzkumů celou řadu typologií člověka, zahrnující mnohdy širokou škálu lidských povah, ale určování charakterových znaků člověka

na základě konstelace hvězd při jeho narození nezastává žádná z uznaných škol.

Už svatý Basil se přímo vysmívá těm, „kdo se věnují tomuto imaginárnímu umění a těm, kdo jim naslouchají s otevřenou pusou, jakoby ti první skutečně mohli znát jejich osud.“ Jednotlivá souhvězdí a podle nich znamení zvěrokruhu byla přece pojmenována člověkem, a to na základě tvarové podobnosti s nějakým zvířetem, věcí apod. V Basilově době by např. člověk narozený ve znamení kozoroha měl být odvážný a panovačný tak jako dané zvíře, ale také štědrý, protože kozoroh nechá vypelichat svou vzácnou vlnu, v důvěře, že příroda jej obdaří novou. Kdo je narozen ve znamení vah, měl by být nestranný a spravedlivý, apod. Basilovi připadá směšné, že vliv hvězd by měl být odvozen od charakteristik pozemských zvířat a věcí a být jim podřízen, přičemž lidské charakteristiky člověka by měly zase záviset na hvězdách, kterým přece on sám dal jména: „Jestliže toto je směšné, je ještě o mnoho směšnější snažit se o to, aby podobné výklady vypadaly věrohodně, a odvolávat se na skutečnosti, které mezi sebou nemají sebemenší spojitost.“ (Hexameron 6, 5-7) Podle Basila jsou podobné sofismy přirovatelné k pavučině, v níž snadno uvízne moucha nebo komár, zatímco silnější zvíře jí projde bez povšimnutí a potrhá chatrné tkanivo. Skutečně rozumný člověk se nenechá chytit do sítě tak chatrných úvah.

Ale necháme-li stranou argumentaci o věrohodnosti metody, můžeme si položit otázku, k čemu by křesťanovi mohlo sloužit, když si své charakteristiky pojmenuje a přijme je jako danosti? Znamená to, že nemá cenu usilovat o změnu k lepšímu, a když, tak pouze v rámci svých „daností“? Můžeme namítat, že nejde o determinaci, jde jen o to, aby každý svých charakteristik dobře využil. Ale k čemu, k jakému cíli? Ve skutečnosti víme, že astrologie byla vždycky ve službách materiálních hodnot člověka: jeho touhy po blahobytu, po zdraví, úspěchu v boji a v podnikání, zajištění se před nebezpečím. Horoskopy mají člověku napomoci vyhnout se chybným rozhodnutím (chybným ne ve smyslu morálním, ale materiálním!) a naopak, udělat ta, která vedou k úspěchu, štěstí v lásce apod.

Oproti tomu evangelium vede člověka k radikální změně perspektivy: tady na zemi nejde v první řadě o blahobyt, ale o zápas mezi dobrem a zlem. Peníze a lidský úspěch v něm mají jen relativní hodnotu, tedy jsou dobré jen nakolik, nakolik člověku pomáhají, aby rostl v lásce a šířil dobro. Ježíš člověku neslibuje, že se mu vyhne utrpení, Duch svatý nevede člověka nutně od úspěchu k úspěchu; přitom však slibuje úspěch hlubší a trvalejší, nespokojí-li se s náhražkami skutečného dobra a povýší-li Krista nad všechny jiné skutečnosti svého života.

Novokněžské požehnání v naší farnosti

P. Mgr. Jan Slepíčka

V sobotu 24. června 2023 přijal kněžské svěcení v ostravské katedrále Božského Spasitele P. Jan Slepíčka. Pro biskupa Martina Davida to bylo vůbec první kněžské svěcení, které uděloval.

V neděli 10. prosince navštívil naši farnost jediný novokněž, vysvěcený pro ostravsko-opavskou diecézi v červnu v katedrále Božského Spasitele v Ostravě, Jan Slepíčka.

Sloužil zde všechny tři nedělní mše svaté. Po každé z nich uděloval farníkům novokněžské požehnání.

Po poslední mši svaté, ač už byl jistě unavený a hladový, věnoval ještě svůj čas pro náš Nedělníček, aby nám o sobě něco pověděl, a my se s ním touto cestou malinko seznámili.

*... „Otče Jene, vítám vás v našem farním sále.
Povězte mi a zároveň
i čtenářům našeho farního zpravodaje
Nedělníčku, něco o sobě, o vaší rodině, o vašich
studiiích.“*

Pocházím z Ostravy. Žili jsme na okraji Ostravy, v jedné takové malé vesničce, která byla přičleněna k Ostravě. Do farnosti jsem chodil do Ostravy-Zábřehu.

Mám jednoho sourozence, bratra, je mladší a je vystudovaný historik.

Naše rodina je věřící, takže víru jsem zdědil po předcích a jsem za to rád.

V páté třídě jsem opustil základní školu a nastoupil na Biskupské gymnázium, které bylo v té době také v Ostravě-Zábřehu.

V době, kdy jsem tam studoval, stěhovalo se gymnázium do Poruby, takže jsem pak dva roky studoval v Ostravě-Porubě. Celkem osm let jsem chodil na nižší a vyšší Biskupské gymnázium.

...Po ukončení gymnázia jste šel hned studovat do semináře?

„Ne, to ne. To bylo trochu složitější. Byli tam na gymnáziu jiní, kteří uvažovali, že by šli do semináře, ale já jsem v té době o tom ještě vůbec neuvažoval. Trochu jsem nevěděl, co dělat dál, tak jsem si zvolil stejný

obor jako můj tatínek a šel jsem studovat na filozofickou fakultu český jazyk a historii v Ostravě. To jsem úspěšně vystudoval a potom jsem ještě dva roky učil v jedné vesnici ve východních Čechách. A pak jsem se teprve rozhodl jít do semináře. Takže takové trochu pozdější povolání.
...Jak jste poznal, že vás Bůh volá ke kněžské službě?

„Tak o tom se docela těžko mluví, bylo to u mě takové postupné, nebylo to nic intenzivního, žádný zázrak, jak to někteří mají, že uslyší Boží hlas a jdou do semináře. Tak to v mém případě nebylo. Ale už během studia na vysoké škole v Ostravě jsem postupně vnímal takový tichý Boží hlas v srdci, který mě k tomu zve. Tak jsem to pořád odkládal a odkládal a pak jsem si říkal, že když už jsem tento obor vystudoval, tak ho chci to učitelství aspoň chvíli dělat. A tak jsem ho dělal a během toho jsem se ke kněžství rozhodl. Určitě mi k tomu pomohli příklady různých kněží, které jsem měl kolem sebe.“

...A jak přijali vaše rozhodnutí rodiče a rodina?

„Já myslím, že docela dobře. Možná je to zpočátku trochu zaskočilo, ale postupně to přijali dobře a teď jsou rádi.“

...Jak probíhalo vaše teologické studium?

„Tak to je dobrá otázka, protože já jsem to měl takové různorodější. Každá příprava ke kněžství začíná v teologickém konviktu v Olomouci. Tam jsem byl rok, a pak dva roky na fakultě a v semináři v Olomouci. Takže celkem tři roky v Olomouci. Ale poté mě biskup, to byl ještě František Václav Lobkowicz, poslal do Říma na studia, kde jsem strávil tři roky v papežské koleji Nepomucenum. To byly moc krásné tři roky. Tam se člověku rozšíří obzory, že není jenom v tom českém rybníčku, ale má možnost mluvit se spolužáky ze všech koutů světa, například z Jižní Ameriky, z Indonésie, a také má možnost navštěvovat papežské bohoslužby. Také se mi ještě stala taková zajímavá a dobrá věc z Božího řízení, že jsem byl vysvěcen na jáhna o rok dříve. Tak už v Římě, během studia jsem plnil jáhenskou službu v římském semináři, a díky tomu jsem se dostal na papežské bohoslužby jako jáhen. Asi tak před rokem a půl jsem měl příležitost zpívat při velikonoční vigílii Exultet svatému otci Františkovi. Tato bohoslužba bývá přenášena v přímém přenosu v televizi. Po roce jáhenské služby v Římě jsem byl poslán ještě na jeden rok jáhenské služby do Oder. A tam mi byla svěřena také služba školního kaplana na škole sv. Anežky.“

Myslel jsem si, že jsem to učitelství opustil a já se k tomu zase vrátil. Učím tam docela dost hodin, učím etickou výchovu a křesťanství. To už jsem tam ale učil i jako jáhen. Při tom všem se učím pod vedením pana faráře takové ty farářské věci. Ale musím říct, že ta škola je prioritou, zabírá více času. Je dobře, že tam je ten školní kaplan, který se stará o školu po duchovní stránce. Ona to je vlastně taková velká farnost. Je tam asi 440 studentů, k tomu učitelé a další zaměstnanci

...Jaké máte koníčky, záliby, prostě co rád děláte mimo vaši službu?“

„Mám hodně rád fotbal, a to jakýmkoliv způsobem. Rád se dívám na fotbal, když hraje česká reprezentace, nebo Baník Ostrava. Dříve jsem navštěvoval i zápasy na stadionu v Ostravě. A dokonce ho rád i hraju. S otcem Pavlem jsem v kontaktu, byl jsem několikrát i u vás v Zábřehu hrát fotbal kněží proti místním chlapům. Teď v zimě si chodím zahrát do haly. Takže fotbal je můj největší koníček.

... „A co hudba?“

„Nejsem žádný dobrý hudebník, který by dobře hrál na kytaru, na varhany nebo klavír, ale všechno z toho jsem zkoušel. Ale co mám rád, tak to je zpěv. Jsem členem Kněžské gregoriánské scholy. Ještě s nimi nejsem dlouho, mnoho se doučuju, ale moc mě to baví.“

... „Umíte vařit?“

„Vařit moc neumím. A vlastně ani na to nemám moc čas. Zvládnu tak párky, nebo něco jednoduchého, třeba rýži nebo kuskus.. Když je potřeba, tak si raději někam zajdu.“

... „To vaření byl jen takový úlet, pro odlehčení. Já se vás chci zeptat, co vy a gastronomie? Co rád jíte a co nemáte rád vůbec?“

„Mám rád i českou kuchyni, ale velmi jsem si oblíbil také italskou kuchyni, když jsem tam byl. Mám rád těstoviny jakékoliv na jakýkoliv způsob. Také pizzu mám velmi rád. Co ale nemůžu, co mi vyložené nevoní, tak to jsou jakékoliv vnitřnosti. To opravdu nejím.“

... „Otče, poslední otázka. Jak se vám u nás líbilo a co byste naším farníkům a čtenářům Nedělníčku vzkázal.“

„Líbilo se mi u vás. Byl jsem rád, že jsem viděl na mši i mladé rodiny. Také se mi líbilo, že na druhou mši v Dolním Benešově přišli ministranti, protože ráno byl jen jeden. Všem farníkům přeji do nového roku hodně Božího požehnání a také to, co jsem říkal v kázání, tu touhu po hledání Boha, ať neustrneme v představách, že už jsme Boha dosáhli, ale ať Ho pořád hledáme a toužíme po něm.“

„Já vám, otče Jene, moc děkuji za to, že jste si pro nás udělal čas, a že jste nám o sobě tolik toho prozradil. Přeji vám jménem svým a také jménem našich farníků a čtenářů Nedělníčku pevné zdraví, Boží pomoc a požehnání ve vaší kněžské i pedagogické službě, a samozřejmě i v osobním životě. Také se u nás ve farnosti modlíme za kněze, takže naše modlitba je a vždycky bude i za vás.“

Rozhovor připravila Marie Ohřálová

Putující srdce sv. Františka Saleského

Liturgický kalendář nám 24. ledna připomíná památku svatého Františka Saleského. Narodil se v roce 1567 na zámku Sales v Savojském vévodství. Proti vůli svého otce přijal v roce 1593 kněžské svěcení. V roce 1602 se stal ženevským biskupem. Proslul taktností, vlídností a přesvědčivostí svých kázání. Rovněž byl vynikajícím spisovatelem. Jeho *Pojednání o lásce k Bohu* a *Úvod do zbožného života* byly přeloženy do mnoha jazyků a vydávají se dodnes. Jeho spiritualita vedla k založení řady náboženských kongregací, zejména oblátů (*osoby-laici sdílející spiritualitu řádu mimo klášter*) sv. Františka Saleského a salesiánů Dona Boska. Zemřel v prosinci 1622 v Lyonu. Po dlouhém sporu se jeho tělesné ostatky vrátily 24. ledna 1623 do města Annecy, kde pobýval jako biskup. Papež Pius XI. ho v roce 1665 pro hloubku jeho nauky prohlásil za učitele církve a později byl prohlášen za patrona novinářů a katolických spisovatelů.

Málokdo však ví, že při balzamování ostatků sv. Františka bylo nalezeno jeho zdravé a neporušené srdce, které je dodnes přechováváno v nádherném zlatém relikviáři, darovaném tehdejším králem Ludvíkem XIII. Srdce sv. Františka Saleského bylo ponecháno jeptiškám v klášteře v tehdejším Lyonu a stalo se jedním z nejcennějších předmětů uctívání. Každý rok v posledních lednových dnech bylo veřejně vystavováno po dobu čtyř po sobě jdoucích dnů za ohromné účasti lidu.

Když v roce 1789 vypukla francouzská revoluce, situace byla pro návštěvníky Lyonu nebezpečná. V prvních měsících roku 1793, kdy byl král Ludvík XVI. se svou ženou Marií Antoinettou veden na gilotinu, jeptišky z Lyonu uprchly i se vzácným relikviářem, překročily hranice Francie, Švýcarska a dobrodružně se dostaly do italské Mantovy. Zde jim rakouský císař nabídl možnost otevřít klášter. Uvítání poutnic bylo vřelé, ale klid trval jen krátce. Na začátku dubna 1796 Napoleon Bonaparte překročil Alpy. Když postupoval severem Itálie, jeptišky byly nucené znovu uprchnout. Jejich nová pouť je zavedla do Českého Krumlova, poté do Vídně. Vzácný relikviář se srdcem svého zakladatele nakonec v roce 1801 bezpečně přinesly do Benátek. Po třech stoletích pohnuté historie se zdá, že putující srdce svatého Františka Saleského v roce 1913 našlo konečně svůj odpočinek v italském městě Treviso.

Modlitba ve stáří (František Saleský)

Pane, ty víš lépe než já, že den ode dne stárnu a jednoho dne budu starý. Chraň mne před domněnkou, že musím při každé příležitosti a ke každému tématu něco říci. Zbav mě velké náruživosti chtít dávat do pořádku záležitosti druhých.

Nauč mě, abych byl uvážlivý a ochotný pomáhat, ale abych přitom nešťoural a neporučnickoval. Zdá se mi, že je škoda z přemíry moudrosti nerozdávat, ale ty, Pane, víš, že bych si rád udržel pár svých přátel.

Nauč mě, abych dovedl mlčky snášet své nemoci a obtíže. Přibývá jich a chuť hovořit o nich roste rok od roku. Netroufám si prosit, abys mi dal dar s radostí poslouchat druhé, když líčí své nemoci, ale nauč mě trpělivě je snášet.

Také se neodvažuji prosit o lepší paměť, ale jen o trochu větší skromnost a menší jistotu, když se má paměť neshoduje s jejich pamětí.

Nauč mě té obdivuhodné moudrosti umět se mýlit. Drž mě, abych byl, jak jen možno, laskavý. Starý morous je korunní dílo ďáblovo. Nauč mě u jiných odhalovat nečekané schopnosti a dej mi krásný dar, abych se také o nich dovedl zmínit.

Mám vrásky a šedivé vlasy. Nechci si stěžovat, ale tobě, Pane, to říkám – bojím se stáří. Je mi tak, jako bych se musel rozloučit, nemohu zastavit čas.

Pociťuji, jak den ze dne ztrácím sílu a přicházím o bývalou krásu. Byl jsem pyšný na to, že se stále ještě mohu měřit s mladými. Teď cítím a uznávám, že již toho nejsem schopen. Byl bych směšný, kdybych se o to pokoušel. Ale ty, Pane, říkáš: "Kdo věří ve mne, tomu narostou křídla jako orlovi".

Dej mému srdci sílu, abych život přijal tak, jak jej ty řídíš. Ne jako mrzout, ne lítostivě se skleslou náladou, ne jako odcházející, ale jako vděčný a připravený ke všemu, k čemu mě ty ještě povoláš. A k tomu mi dej všechnu sílu srdce. Amen.

Vybrala a upravila: av

NEDĚLNÍČKŮV HERBÁŘ

Různé přírodní přípravky z bylin a plodů mohou v každé domácnosti posloužit jako léčebné či kosmetické prostředky a uplatní se i jako voňavé koření v kuchyni. Můžeme si je sami připravit různými způsoby a mnohé lze používat k léčení i kořenění zároveň.

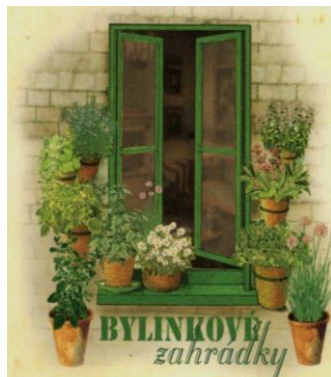
V rubrice „Nedělníčkův herbář“ si postupně budeme připomínat ty nejnámější a zároveň nejobyčejnější a také nejodstřednější bylinky. Mnohé nich si můžeme snadno vypěstovat na zahrádce. Většinou jsou to nenápadné a nenáročné rostliny.

Pokud jim najdeme vhodné umístění, nevyžadují ani nijakou zvláštní péči.

Bylinkám se bude dařit na vlastním záhonku, mezi zeleninou či v květináči. Hnojíme je pouze kompostem. Samozřejmě nepoužíváme žádné chemické prostředky, tím máme zaručeno, že jsou prosté nežádoucích škodlivin.

Některé bylinky budou potřebovat v zimě ochránit před mrazem krytem z chvojí, a ty nejchoulostivější vyzvedneme ze země, přesadíme do květináčů a přeneseme domů. Zejména koření, které bylo přes léto pěstováno v truhlíku, nebo květináči venku na slunci a čerstvém vzduchu, je možné přenést domů. Nejlépe se jim bude dařit na okenním parapetu orientovaném na jih, nebo východ. S podzimem se ale dny krátí a světla ubývá, růst je třeba podpořit umělým světlem. Je ale také nutné nechat rostlinky odpočinout v chladné místnosti kolem 12 °C a po tu dobu omezit závlivku.

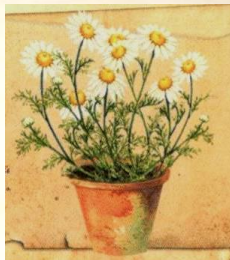
Klášteří zahrádky byly převážně užitkové, nicméně svým uspořádáním byly velmi půvabné. Jejich nedílnou součástí byla bylinková zahrádka, kde se pěstovaly léčivky a také koření. Ke kuchyňskému využití se sázel rozmarýn, šalvěj, tymián, libeček, kerblík, máta či dobromysl. Z léčivých bylin to byl nepostradatelný heřmánek, dále meduňka a aromatická levandule. Jsou to nejen užitečné, ale i nádherně vonící rostliny, které vábí motýly včely i ptactvo.

Určitě stojí za úvahu, zda neupravit na jaře aspoň část pozemku ve stejném duchu. Je teprve leden, máte dost času vše zvážit a naplánovat.

HEŘMÁNEK PRAVÝ

Matricaria chamomilla

*Kdes chodila dnešní noci?
„Sbírat bejlí na nemoci.“
Kdopak s tebou chodil,
kdo tě lesem vodil?
„Nejmilejší přítel,
sám svatý Jan Křtitel.“*

Pravděpodobně nejznámější ze všech léčivek, oblíbená u našich babiček, lidově nazývána kamilka, jahodníček či rumánek. Jednoletá, 20 až 40 cm vysoká bylina s příjemnou charakteristickou vůní kvete od května do října. Bílé kvítky se žlutými středy mají oproti rmenu duté lůžko.

Roste především v teplejších oblastech na slunném stanovišti, na polích, podél cest, na rumištích i jako polní plevel.

Skromná bylina má malé nároky na půdu i stanoviště, v osluněné bylinkové zahrádce na teplejším místě chráněném proti větru se bude množit samovýsevem. Nesnáší ale nadměrné sucho a zamokřenou nebo kyselou půdu.

Za suchého počasí se sbírá květ s krátkou stopkou 3 až 5 dní po rozkvětu a suší se v tenkých vrstvách ve stínu na dobře větraném místě. Má výrazné protizánětlivé a dezinfekční účinky, uvolňuje křeče, působí proti nadýmání, podporuje pocení a je i mírně uklidňující. Užívá se při žaludečních i střevních potížích a průjmech, často při nachlazení. Je nenahraditelnou léčivkou pro děti, lze ji podávat i kojencům. Jedinečný prostředek k léčení kůže a sliznic se zevně používá k obkladům a koupelím, na rány, spáleniny a zánětlivá onemocnění. Heřmánkové masti urychlují hojení a zamezují tvorbu jizev. Využívá se i v kosmetice na koupele, ošetřování vlasové pokožky a zesvětlení vlasů, výtažky z květů bývají v pleťových maskách nebo v ústních vodách, je ideální pro nečistou a citlivou pleť.

Sušený heřmánek a přípravky z něj by neměly chybět v žádné domácí lékárně. Však také babičky říkávaly „před heřmánkem smekni a před bezinkou klekni“.

Heřmánkový čaj

1 lžíce květů heřmánku, ¼ l vody

Květa spaříme vroucí vodou a necháme 10 minut louhovat. Poté přecedíme a podle chuti můžeme osladit medem.

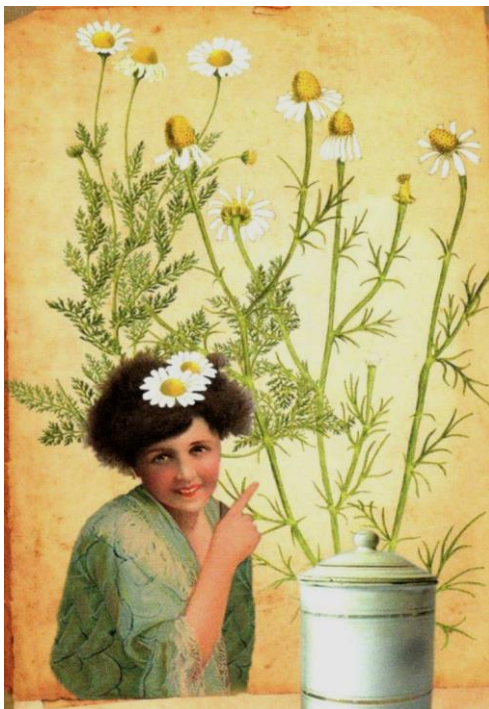
Heřmánková maska

Hrst sušených heřmánkových květů vyluhujeme v horké vodě a necháme vychladnout. Pomocí gázy nebo vaty namočené v odvaru přikládáme na obličej. Tato maska má protizánětlivé účinky, je také dezinfekční a uklidňující.

Heřmánkový olej

4 lžíce nasekaných čerstvých nebo 2 lžíce sušených heřmánkových květů ponechaných vcelku, 20 ml lékárenského slunečnicového oleje

Heřmánkové květy nasypeme do tmavé lahvičky, zalijeme slunečnicovým olejem a necháme týden macerovat. Poté přecedíme a uchováme v tmavé, dobře uzavřené lahvičce. Mažeme na spáleniny, opruzeniny a užíváme pro zvláčnění pokožky.

Čerpáno z knihy Kláry Trnkové „**Třikrát tučet zázračných bylin**“.

Vydalo nakladatelství: STUDIO trnka s.r.o. v Praze roku 2015.

Mnoho krásně ilustrovaných knih, také knih pro děti si můžete objednat na www.studiotrnka.cz

KAPKA HUMORU

*Ta vánoční matematika nějak nefunguje.
Člověk sní 6 kil, vykadí 8 a přibere 10.*

HUMORNÉ POVÍDKY ZE ŽIVOTA KNĚŽSKÉHO

Půlnoční

Klepu se při tom zimou, protože je kolem nuly, klepu se trémou, protože mě sleduje tolik lidí, ale klepu se rád. Klepu se takto každý rok o půlnoční mši svaté, kterou jako kněz sloužím. Lidé po rušném Štědrém dni nadprůměrně zaplňují studený kostel a očekávají, co hřejivého jim ten bíle oblečený strejda řekne. Ještě neví, co to bude. Neví ani to, že on to také neví. Na ambonu mám sice list s kázáním, které jsem si předem připravil (potě se přitom na studené faře), jenže vždycky je to nakonec nějak jinak. Vždycky jim musím říct ještě něco jiného, nebo úplně jiného, než jsem zamýšlel. Řeknou si o to už tím, že vůbec v takové zimě o půlnoci přijdou. Když vidím, jak se i oni klepou, je mi jasné, že si zaslouží něco lepšího. A tak musím improvizovat, byť to neumím.

„Také je vám taková klendra, milí farníci – otužilci?“ začal jsem neformálně. „Já mám na sobě dva svetry a stejně to tu nemůžu vydržet. Nemůžu, ale musím. Zrovna tak jako vy, kteří k tomu ještě budete muset vydržet i moje kázání. Kdyby se ale někomu nelíbilo, může klidně odejít. Kam jdete? Vždyť ještě ani nezačalo. Nikam nepospíchejte, jsou přeci Vánoce. Víte vůbec, kdo má dneska narozeniny?“

„Já,“ ozval se asi desetiletý chlapec z třetí lavice.

„No a jestlipak víš, kdo je má ještě?“ navázal jsem s ním dialog.

„Můj brácha, protože jsme dvojčata,“ odpověděl.

„To muselo být snes u vás veselo.“

„Nestěžuju si,“ pravil malý oslavenec, „dostal jsem jako dárek pytlík smíchu. Mám ho tady s sebou, chcete ho ukázat?“

Než jsem stačil říct, že ne, vyndal ho a zapnul. Ke skřekotu z pytlíku se přidaly vzápětí všechny přítomné děti i pár dospělých a za chvíli se řehtala polovina kostela. Když se po několika minutách uklidnili, mohl jsem pokračovat.

„Doufám, že tvůj brácha dostal jiný dárek.“

„Ano, paviána. Brácho, ukaž ho!“

Zakřičel jsem: „Ne!“, ale bylo už pozdě. Vypuštěné malé opičí mládě přesakovalo z lavice na lavici, pak se vyhoupllo na kazatelnu, tam si trochu zacvičilo, také při tom dvakrát zavřískalo, takže si někteří farníci mysleli, že paní Nováčková začala zpívat žalm, ale pak se naštěstí zase vrátilo ke svému novému majiteli, pod jehož kožichem mu bylo zřejmě tepleji. Samozřejmě, že teď už se smál celý kostel a mně nezbylo než trpělivě počkat, až se všichni zase ztiší.

„No začíná nám to docela hezky,“ konstatoval jsem pak, „díky Bohu, že jste jen dvojčata, a ne šesterčata.“

„To sice nejsme, ale máme ještě ségru,“ spustilo opět to nejupovídanější dítě na světě.

„Ta, doufám, dneska narozeniny nemá.“

„Narozeniny ne, ale svátek, dostala k němu magnetáček. Takovej jste, pane faráři, ještě neviděl. Evičko, podej ho sem a strč tam ňakou kazetu!“

Sestra Eva mu podala svůj nový magnetofon velikosti botníku, a já už nebyl schopen v tu chvíli reagovat. Na štěstí zareagoval Bůh. Píseň, která vzápětí z magnetofonu silou asi sedmdesáti decibelů zazněla, byla Tichá noc. Přidali jsme se postupně všichni a tuto překrásnou koledu si radostně zazpívali.

Teprve pak jsem konečně mohl pronést kázání.

„Nebudu se už ptát, kdo má dnes narozeniny, nebo svátek. Já vám to povím všechno sám. Milé děti, milí dospělí, dneska má narozeniny sám Pán Ježíš. Doufám, že ho všichni znáte, a nebudu vám muset tudíž kázat moc dlouho.“

„Já ho neznám,“ ozval se známý komunista Vejmelka ze zadní lavice, „jakej Ježíš?“

„Nazaretskej, ty troubo,“ houkla mu do ucha vedle sedící manželka a kopla ho do kotníku, aby byl zticha.

„Narodil se v dalekém Betlémě před dvěma tisíci lety,“ pokračoval jsem, „ale přesto je i dnes velmi blízko každému z nás. Má nás totiž rád. Vede nás k tomu, abychom se měli rádi všichni. Proto si o Vánocích dáváme dárky. Doufám, že jste nějaký krásný dárek dostali i vy, kteří dnes narozeniny ani svátek nemáte.“

„Já jsem dostal vodní pistoli s dostřikem deset metrů,“ pochlubil se nějaký další kluk z první lavice. „Vidíte, že střílí přesně,“ dodal, když mě zkropil.

„A já stavebnici 'Malý pyrotechnik',“ přidal se jeho kamarád. „Mohl bych si

půjčit tu svíčku na oltáři, abych ji vyzkoušel, pane faráři?“ A být vámi, tak bych si lehnul.“

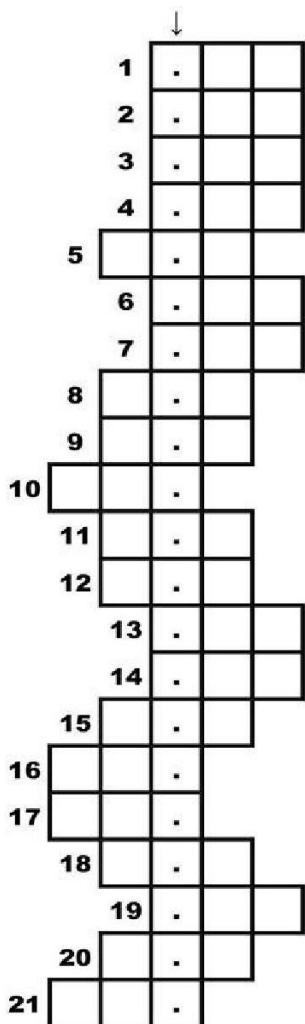
Byla to opravdu velmi krásná půlnoční mše svatá. Děkuji Bohu, že zase budu moci sloužit další. Za rok.

(Z knihy Jiřího Barhoně „Pane faráři, já vás budu muset zabít“ vydalo Karmelitánské nakladatelství v Kostelním Vydří r.2007)

Připravila Marie Ohrálová

Nedělníček dětem

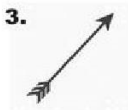
Doplňovačka:

2. OPAK „NE“

16. OPAK „START“

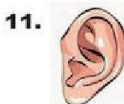

17. **2 + 3**

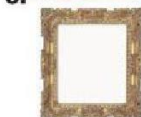
18. a 20.

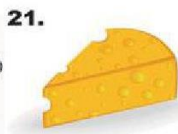
10. **2+1**

19.

13. **365 DNÍ**

Tajenka z minulé doplňovačky zní:
„VÁNOČNÍ KOLEDY“

Skrývačky - hledej ptáky

1. Každý rozumný člověk počká několik minut.
2. Žádná kostra kanál nevidí.
3. Nová dívka v kabátě byla hezká.
4. Špinavá voda televizi škodí.
5. Kdo to umí, točí laso kolem těla.
6. Moderní apoštol kamarádí s orlojem.
7. V sobotu celý den Pedro rýsoval.

NAJDI 9 ROZDÍLŮ

(Autor doplňovačky Adéla Václavíková, Klášterec nad Ohří)

Připravila Marie Ohřalová

Rozpis úmyslů na mše svaté ve farnosti Dolní Benešov na leden 2024

(Níže uvedené údaje jsou POUZE informativní, v daném období může dojít ke změnám!!!)

Den	Datum	Místo, čas	Úmysl	Pozn.
Po	8.1.	17.00	Za Kristianu Pavlíkovou (ned.90 let), za manžela a živou rodinu	
Út	9.1.	-----	Nebude mše svatá	
St	10.1.	17.00	Za + rodiče, příbuzné a boží ochranu pro živou rodinu	
Čt	11.1.	17.00	Za Markétu Dehnerovou, za celou živou a + rodinu a duše ...	
Pá	12.1.	Záb 16.00		
So	13.1.	7.00		
Ne	14.1.	7.00	Za živé a + farníky	
Ne	14.1.	Záb 8.30		
Ne	14.1.	10.00	Poděkování za 85 let života, za + manžela, syna a za živou rod...	
Po	15.1.	17.00	Poděkování za dar života a víry s prosbou o dar zdraví, ...	
Út	16.1.	6.30	Za živé a + farníky	
St	17.1.	17.00	Za + Arnoštku Jankovskou – měsíční	
Čt	18.1.	17.00		
Pá	19.1.	Záb 16.00	Za + Adélu Golovou – měsíční	
Pá	19.1.	18.00	Adorace před vystavenou NSO do 19:30	
So	20.1.	7.00		
Ne	21.1.	7.00	Za + Marii Koskovou, manžela a děti	
Ne	21.1.	Záb 8.30	Za + Josefa Kapersteina – měsíční	
Ne	21.1.	10.00	Za Elisabeth Willaschkovou, rodiče z obou stran, za živou a + r..	
Po	22.1.	17.00	Za Hildegardu Gaidečkovou, manžela, syna a za rodiče Kretkovy	
Út	23.1.	6.30	Za živé a + farníky	
St	24.1.	17.00	Za Marcelu Broďákovou	
Čt	25.1.	17.00	Za + rodiče Foltýnkovy, Jiríkovy a pravnuka	
Pá	26.1.	Záb 16.00		
So	27.1.	7.00		
Ne	28.1.	7.00		
Ne	28.1.	Záb 8.30	Za + Martu Kozlovou – výroční	
Ne	28.1.	10.00	Za Gertrudu Widlakovou, manžela, děti, dvoje rodiče a souroz...	
Po	29.1.	17.00		
Út	30.1.	6.30		
St	31.1.	17.00	Za Janu Juskovou, manžela, dceru a zetě	
Čt	1.2.	17.00		
Pá	2.2.	6.30	Za živé a + farníky	
Pá	2.2.	Záb 16.00		
So	3.2.	7.00		
Ne	4.2.	7.00	Za členy Živého růžence – B	
Ne	4.2.	Záb 8.30		
Ne	4.2.	10.00	Za + Jiřího Cigána – výroční	

Poznámka: Kde byl úmysl textem delší, je jeho pokračování znázorněno třemi tečkami.

ÚČELOVÉ SBÍRKY V MĚSÍCI LEDNU

Sbírka na OPRAVY – neděle 14.1.2024

Sbírka na BIBLICKÝ APOŠTOLÁT

– odesílá se celá pro potřebu Českého katolického bibl. díla –
neděle 21.1.2024

2. adventní koncert 10. 12. 2023 v kostele sv. Martina

At' „NEDĚLNÍČEK“ vnese do Vašich rodin příjemné, pokojné, a sváteční chvíle

P. Mgr. Jan Slepíčka uděloval v naší farnosti novokněžské požehnání

Vydavatel:

Připravuje „Tým Nedělníčku“ P. Mgr. Pavel Kuchař, farář, a Marie Ohrálová, foto Věra Dudová
email: nas.nedelniczek@seznam.cz ; webové stránky: <http://www.farnost-dolni-benesov.estranky.cz/>
Vychází vždy první neděli v měsíci za dobrovolný příspěvek. **Zapsáno do evidence periodického tisku ministerstva kultury** pod číslem MK ČR E19917